

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 32/2026-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/102/2024 z 31. júla 2025 takto

rozhodol:

- Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd **bolo porušené** uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/102/2024 z 31. júla 2025.
- Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/102/2024 z 31. júla 2025 **zrušuje a vec vracia** na ďalšie konanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.
- Sťažovateľke **priznáva** náhradu trov konania v sume **949,17 eur**, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky **povinný** zaplatiť jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky ako oneskorené. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie, vec vrátil

najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Nové Zámky sa viedol spor pod sp. zn. 4Csp/157/2021, kde sťažovateľka vystupovala ako žalobkyňa. Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 4Csp/157/2021-1132 zo 6. marca 2023 čiastočne v jej prospech, uložil žalovanému zaplatiť 100 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Tento rozsudok potvrdil Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 11CoCSP/4/2023-1183 z 18. októbra 2023.

3. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka dovolanie 27. marca 2024, t. j. po uplynutí lehoty na podanie dovolania, spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu sťažovateľky, ktorá začala v posledný deň lehoty na podanie dovolania. Totožný návrh s dovolaním podala sťažovateľka aj vo svojom mene v rovnaký deň ako právny zástupca. Okresný súd uznesením č. k. 4Csp/157/2021-1283 z 5. júna 2024 zamietol návrh právneho zástupcu na odpustenie zmeškania lehoty s odôvodnením, že prekážka práceneschopnosti postihla len jeden deň z dvojmesačnej lehoty, a teda sťažovateľka mala dostatok času na podanie dovolania aj napriek tejto skutočnosti. Podľa tvrdení sťažovateľky obsiahnutých v ústavnej sťažnosti o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, ktorý podala sama vo svojom mene, nebolo rozhodnuté vôbec.

4. Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 5. júna 2023, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 383/2024-32 z 22. októbra 2024 tak, že uznesením boli porušené práva sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ako aj jej právo na právnu pomoc, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s odôvodnením, že účastník konania má právo využiť celú zákonnú lehotu na podanie dovolania a ospravedliteľná prekážka vzniknutá hoc aj v posledný deň lehoty je dôvodom na odpustenie zmeškania lehoty.

5. V súčinnosti s okresným súdom ústavný súd zistil, že po vrátení veci rozhodol v intenciách nálezu ústavného súdu uznesením č. k. 4Csp/157/2021-1322 z 20. januára 2026 tak, že odpúšťa právnenému zástupcovi žalobkyne zmeškanie lehoty na podanie dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 11CoCsp/4/2023-1183 z 18. októbra 2023.

6. Dňa 7. septembra 2025 bolo sťažovateľke doručené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z 31. júla 2025, ktorý odmietol dovolanie podané sťažovateľkou ako oneskorene podané. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke doručený 29. decembra 2023, posledný deň lehoty pripadol na 29. február 2024. Sťažovateľka podala dovolanie prostredníctvom právneho zástupcu, ako aj samotné podanie sťažovateľky bolo spísané a datované 27. marca 2024, teda po uplynutí lehoty. Najvyšší súd osobitne v bode 3 napadnutého uznesenia poukazuje a vychádza z uznesenia okresného súdu o neodpustení zmeškania lehoty č. k. 4Csp/157/2021-1283 z 5. júna 2024, ktoré bolo právoplatne zrušené ústavným súdom už 6. novembra 2024 a k vydaniu nového uznesenia ešte v čase rozhodovania najvyššieho súdu nedošlo.

7. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za svojvoľné a arbitrárne, pretože vychádza z nesprávneho podkladu, keďže uznesenie okresného súdu o neodpustení zmeškanej lehoty bolo zrušené ústavným súdom so záväzným právnym názorom o tom, že sťažovateľka má nárok využiť celú lehotu na podanie dovolania. Najvyšší súd však tento právny stav odignoroval a rozhodol

predčasne, keďže okresný súd po zrušení pôvodného uznesenia ešte o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nerozhodol a najvyšší súd sa sám s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty tiež materiálne nevyporiadal.

8. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 32/2026-17 zo 28. januára 2026 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a zúčastnenej osoby

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

9. Predsedníčka občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu listom č. k. KP 3/2026-45 z 11. februára 2026 ponechala rozhodnutie vo veci na ústavný súd.

II.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

10. Zúčastnenou osobou v konaní je Všeobecná úverová banka, a.s. (žalovaná v základnom konaní), ktorá na výzvu ústavného súdu reagovala na ústavnú sťažnosť podaním z 11. februára 2026, v ktorom s poukazom na nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 383/2024-32 z 22. októbra 2024 nepovažovala za potrebné sa k ústavnej sťažnosti vyjadriť.

II.3. Replika sťažovateľky:

11. Vzhľadom na obsah vyjadrení predložených najvyšším súdom a zúčastnenou osobou, ktoré sa k meritu veci nevyjadrili, ústavný súd v súlade s požiadavkou hospodárnosti konania nezasielal tieto podania sťažovateľke na vyjadrenie, pretože nebolo k čomu zaujať stanovisko.

12. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podstatou sťažnosti bola námietka porušenia práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu, že bolo vydané na podklade uznesenia o neodpustení zmeškania lehoty, ktoré však bolo už skôr ústavným súdom zrušené ako porušujúce základné práva sťažovateľky.

14. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu vychádza z uznesenia okresného súdu č. k. 4Csp/157/2021-1283 z 5. júna 2024 o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania. V čase rozhodovania najvyššieho súdu (31. júla 2025) už však bolo toto uznesenie zrušené nálezom ústavného súdu č. k. IV. ÚS 383/2024-32 z 22. októbra 2024 (právoplatným 6. novembra 2024) a nové rozhodnutie o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania sťažovateľkou ešte vydané nebolo. Napadnuté uznesenie tak vychádza z nezákonného podkladu, ktorý zanikol kasáciou. Takáto procesná situácia nie je ústavne akceptovateľná.

15. Vychádzajúc z uvedených úvah, dospel ústavný súd k záveru, že v prejednávanej veci došlo k porušeniu práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces v intenzite odôvodňujúcej zásah ústavného súdu (bod 1 výroku nálezu).

16. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

17. Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie porušuje základné práva sťažovateľky, ústavný súd ho zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom konaní bude úlohou najvyššieho súdu opätovne rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky, vychádzajúc z uznesenia okresného súdu č. k. 4Csp/157/2021-1322 z 20. januára 2026 o odpustení zmeškania lehoty.

IV.

Trovy konania

18. Úspešná sťažovateľka si uplatnila právo na náhradu trov konania a právna zástupkyňa preukázala registráciu platiteľa dane z pridanej hodnoty.

19. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma zvýšená o daň z pridanej hodnoty je celkom 949,17 eur (bod 3 výroku nálezu).

20. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

21. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu